

Vastaus Ida Tammisen ja Tarja Eklundin sekä 23 muun valtuutetun aloitteeseen hyönteiskadon pysäyttämiseksi

VD/11585/00.02.00.03/2021

TeA/HW/JT

Ida Tamminen ja Tarja Eklund sekä 23 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Me aloitteen tekijät olemme huolissamme hyönteiskadosta. Meitä on myös lähestynyt asiasta huolestunut kuntalainen. Ehdotamme, että kunnassamme tehdään konkreettinen suunnitelma toiminta keinoineen, miten hyönteiskato saadaan pysäytettyä. Hyönteiskato on todellinen ongelma, joka valitettavasti näkyy meillä jo esim. Lintujen määrän pienentymisenä. Hyönteiskato tarkoittaa hyönteisten määrän vähenemistä ja mahdollisesti hyönteislajien sukupuuttoa. Konkretiana ehdotamme, että kunnassamme lisätään viheralueiden osien jättämistä luonnontilaan. Tämä tarkoittaa, että alueet niitettäisiin vasta alku syksystä. Samalla tämä toisi säästöjä kaupungille. Korona tilanteen helpottaessa ehdotamme myös yhteisöllisiä hyönteishotellien rakentamis-workshopeja eri puolille Vantaata. Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa viheristutuksia lisätään teiden ja katujen varsilla sekä rohkaistaan taloyhtiöitä lisäämään piha- istutuksia. Me allekirjoittaneet valtuutetut vaadimme, että Vantaa arvostaa jatkossa paremmin luonnon monimuotoisuutta ja laatii suunnitelman toiminta keinoineen, miten hyönteiskato pysäytetään.”

Kaupunginvaltuusto 15.11.2021 § 21

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimialan Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Huoli luonnon monimuotoisuuden köyhtymisestä, jota ilmentää osaltaan myös pölyttäjähönteisten vähentyminen, on perusteltu ja vakavasti otettava. Vantaan kaupunki nosti hyönteisten merkitystä esille vuosina 2019 ja 2020 vietettyjen ötökkäteemavuosien avulla. Teemavuosien aikana tehtiin monia ötökkäystävällisiä tekoja ja lisättiin tietoa hyönteisten merkityksestä luonnon monimuotoisuuden ja ihmisten hyvinvoinnin ylläpitäjänä. Teemavuosina mm. kylvettiin maisemakukkapeltoja ja rakennettiin kasvikattoja, perustettiin uusia niittyjä ja kasvilavoja kouluille ja päiväkodeille, laadittiin ohjeistusta luonnon lisäämisestä pihuille sekä rakennettiin ötökkähotelleja. Monet näistä toiminnoista ovat jatkuvaa toimintaa edelleen. Ötökkäteemavuosien loppuraportit ovat vastauksen liitteissä. Vuonna 2022 vietetään Vantaalla lintujen teemavuotta. Hyönteisten merkitys on läsnä myös lintujen teemavuodessa.

Vantaan kaupungin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamiseksi laadittavan Kaupunkiympäristön toimialan toteutussuunnitelman avulla kehitetään kaupunkia resurssiviisaasti ja turvataan luonnon monimuotoisuutta. Luonnon monimuotoisuus on nostettu kaupungin strategiassa ja resurssiviisauden tiekartan päivityksessä entistä tärkeämpään asemaan ja sille on luotu oma uusi kaista tavoitteineen ja toimenpiteineen.

Valtuustoaloitteessa esitetyt keinot hyönteisten elinolojen parantamiseksi ovat hyviä. Kaupunki myös pyrkii maankäytön suunnittelun sekä resurssiviisauden tiekartan ja sen luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden ja toimenpiteiden kautta vaikuttamaan juuri aloitteessa esitettyihin asioihin.

Resurssiviisauden tiekartan luonnon monimuotoisuus -kaistalle on kirjattu hyönteiskatoa ehkäiseviä tavoitteita erityisesti tavoitteeseen 18 ”*Varmistetaan kattava avoimien alueiden verkosto*”:

”Avoimet kulttuurimaisemat ovat merkittävä osa vantaalaista kaupunkiympäristöä. Kuitenkin luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa arvioitiin uhanalaisiksi kaikki perinnebiotoopit, joita ovat muuan muassa niityt, kedot ja metsälaitumet. Niitä uhkaavat hoidon ja käytön loppumisen lisäksi ilmastonmuutoksen kiihdyttämät umpeenkasvu, rehevöityminen ja vieraslajien leviäminen, sekä maankäytön muutokset.

Tarvitaan aktiivisia toimia monimuotoisten avoimien elinympäristöjen säilyttämiseen ja lisäämiseen, koska merkittävä osa Suomen uhanalaisista ja uhanalaistuvista lajeista on riippuvainen näistä elinympäristöistä. Niittyjen pinta-alaa tulee lisätä. Niitty-ympäristöjen monimuotoisuutta kasvatetaan olemassa olevien niittyjen oikealla hoidolla, sekä sopivien nurmikkoalueiden niityttämisellä ja niittykasvien lajimäärän nostamisella. Hyviä mahdollisuuksia niittyelinympäristöjen luomiseen ja ylläpitoon tarjoavat muun muassa täyttömäet ja tienpientareet. Koska perinnebiotoopit ja niiden lajisto ovat vähentyneet voimakkaasti, kannattaa pieniäkin alueita hoitaa.

Niittylajien menestymisen turvaksi tulee selvittää avoimien alueiden verkosto osana Vantaan ekologisten verkostojen suunnitelmaa. Tämä auttaa turvaamaan alueiden kytkeytyneisyyden sekä mahdollistaa verkostoa täydentävien osien lisäämisen ja monipuolistamisen. Vantaalla on arvonniittyjä, jotka tarvitsisivat hoitosuunnitelmat, jotta alueiden niittylajiston menestymisen edellytyksiä saadaan parannettua.”

Edellä mainitut asiat saavat konkretiaa kaupunkiympäristön toimialan toteuttamissuunnitelmissa, joita valmistellaan kevään 2022 aikana. Tehtävää on paljon ja työ jakaantuu kaupungilla monien toimijoiden kesken.

Kaupunkiympäristön toimialan Katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Viheralueiden suunnittelussa huomioidaan kestävän ympäristörakentamisen (KESY) periaatteet, jossa mm. lisätään kasvillisuuden lajistollista monimuotoisuutta ja kasvillisuuden kokonaisbiomassaa, josta myös hyönteiset hyötyvät. Olemassa olevaa, luonnontilaista kasvillisuutta pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon ja kulkua ohjataan rakennetuille reiteille. Laaja-alaisten, runsasta hoitoa vaativien nurmialueiden sijaan suunnitellaan myös niittyjä. Toki kulutusta kestäviä, mm. peli- ja oleskelunurmia, tarvitaan myös jatkossa.

Tätä tärkeää asiaa on tarkoituksenmukaista edistää laatimalla vuoden 2022 aikana tarkempi suunnitelma hyödyntäen Suomesta saatavilla olevaa tietoa sekä tarvittaessa myös kaupungin ulkopuolisia asiantuntijoita. Suunnitelmassa selvitettäviä ja ratkaistavia asioita ovat mm. kasvit, kasvilajit ja niiden vaikutus niittoajankohtaan, sateisuus, vieraslajit, vaikutukset liikenneturvallisuuteen (mm. liittymien näkemät) ja kaupunkikuvaan sekä lyhyemmän työjakson vaikutus niittokaluston ja työvoiman saatavuuteen, kustannuksiin tms. Yhteisesti hyväksytty suunnitelma helpottaisi huomattavasti tulevaisuuden kesäkunnossapidon työmenetelmien ohjeistusta ja samalla selkeyttäisi ja yhdenmukaistaisi viestiä kuntalaisille. Käytännössä suunnitelmaa on hyvä edistää erilaisten pilottikohteiden kautta.

Kaupunginhallitus 11.4.2022 § 25

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Ida Tammiselle ja Tarja Eklundille sekä 23:lle muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 23.5.2022 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 20.6.2022

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Liitteet:

- Ida Tammisen ja Tarja Eklundin sekä 23 muun valtuutetun aloite hyönteiskadon pysäyttämiseksi
- Vantaan ötökkäteemavuosien 2019 ja 2020 loppuraportit

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi